

Ενότητα 4. Πολιτισμική Επάρκεια – Θέμα 2. Ενδυνάμωση

Victor Dudau, Liliana Nica

Edunet Organization, Ρουμανία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι προσπάθειες για την αύξηση της εμβολιαστικής κάλυψης και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στους εμβολιασμούς απαιτούν στενή συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και των ατόμων (ασθενείς, γονείς, φροντιστές ή παιδιά) καθώς και όλων των βασικών πρωταγωνιστών στους τομείς του εμβολιασμού.

Η συμμετοχή των ατόμων σε αποφάσεις που σχετίζονται με τον εμβολιασμό τους είναι ένας τρόπος που μπορεί να οδηγήσει στη μείωση της διστακτικότητας για εμβολιασμό.

2. ΣΤΟΧΟΣ

Ο στόχος αυτού του εργαλείου, είναι να ενδυναμώσει τους εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης στην προώθηση του εμβολιασμού, να αυξήσει την εμπιστοσύνη των ανθρώπων στον εμβολιασμό και να βοηθήσει τον ευάλωτο πληθυσμό να λάβει σωστές αποφάσεις για τον εμβολιασμό του.

3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Η ενίσχυση της γνώσης, των πρακτικών δεξιοτήτων προώθησης του εμβολιασμού βάσει τεκμηριωμένων αρχών.
- Η ανάπτυξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απαιτούνται, για την ενδυνάμωση του ευάλωτου πληθυσμού, σε θέματα σχετικά με τον εμβολιασμό.

4. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4.1. Έννοιες και Ορισμοί

Συμμετοχή ασθενή

Η συμμετοχή στη φροντίδα υγείας είναι και δικαίωμα και καθήκον: «Οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα και καθήκον να συμμετέχουν ατομικά και συλλογικά στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της υγειονομικής τους περίθαλψης» (Διακήρυξη Alma-Ata, 1978).

«Οι ασθενείς παίρνουν ενεργό ρόλο σε δραστηριότητες ή αποφάσεις που θα έχουν συνέπειες για την κοινότητα των ασθενών, λόγω των ειδικών γνώσεων και της σχετικής εμπειρίας τους ως ασθενείς» (Value+ Handbook, 2013).

Ενδυνάμωση ασθενή

Η συμμετοχή και η ενδυνάμωση του ασθενούς συνδέονται στενά. Η ενδυνάμωση του ασθενούς ορίζεται ως «μια διαδικασία μέσω της οποίας οι άνθρωποι αποκτούν μεγαλύτερο έλεγχο σε αποφάσεις και ενέργειες που επηρεάζουν την υγεία τους» (Report of the SAGE Working Group on Vaccine Hesitancy, 2014).

«Οι παρεμβάσεις ενδυνάμωσης στοχεύουν να εξοπλίσουν τους ασθενείς με την ικανότητα να συμμετέχουν σε αποφάσεις που σχετίζονται με την κατάστασή τους στο βαθμό που το επιθυμούν· να γίνουν «συνδιαχειριστές» της κατάστασής τους σε συνεργασία με επαγγελματίες υγείας και να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση, αυτοεκτίμηση και δεξιότητες αντιμετώπισης για τη διαχείριση των

σωματικών, συναισθηματικών και κοινωνικών επιπτώσεων της ασθένειας στην καθημερινή ζωή». (EMPATHIE, 2014).

Η ενδυνάμωση των ασθενών στον εμβολιασμό είναι μια εκπαιδευτική διαδικασία που βοηθά τους ανθρώπους να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις στάσεις και τον βαθμό αυτογνωσίας που είναι απαραίτητος για να αναλάβουν αποτελεσματικά την ευθύνη για τις αποφάσεις τους που σχετίζονται με τον εμβολιασμό.

Η ενδυνάμωση των ασθενών περιλαμβάνει την εγγραμματοσύνη υγείας, κοινή λήψη αποφάσεων και αυτοδιαχείριση.

Εγγραμματοσύνη υγείας

Η εγγραμματοσύνη υγείας είναι βασική πτυχή της ενδυνάμωσης. Η εγγραμματοσύνη υγείας είναι κάτι περισσότερο από πληροφορίες. «Συνδέεται με τον αλφαριθμητισμό και συνεπάγεται τη γνώση, τα κίνητρα και τις ικανότητες των ανθρώπων για πρόσβαση, κατανόηση, αξιολόγηση και εφαρμογή πληροφοριών υγείας προκειμένου να κρίνουν και να παίρνουν αποφάσεις στην καθημερινή ζωή σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη, την πρόληψη ασθενειών και την προαγωγή της υγείας για τη διατήρηση ή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατά τη διάρκεια της ζωής». (Health Literacy – part 2: evidence and case studies, 2010).

Οι στοχευμένες παρεμβάσεις εγγραμματοσύνης υγείας μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για την προσέγγιση συγκεκριμένων ευάλωτων ομάδων, όπως οι νέοι και οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με ψυχικές ασθένειες και οι οικογένειές τους και οι μειονότητες/μετανάστες ή κοινωνικοοικονομικά περιθωριοποιημένες ομάδες.

Συνέντευξη παρακίνησης

Η συνέντευξη παρακίνησης είναι μια τεχνική συνέντευξης που στοχεύει να ενισχύσει τα κίνητρα και τη δέσμευση του ατόμου που ερωτάται. Είναι λιγότερο για τον επαγγελματία υγείας που μιλά στον ασθενή/φροντιστή και περισσότερο για τη συνεργασία μαζί του. Έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει τα προσωπικά κίνητρα και τη δέσμευση για έναν συγκεκριμένο στόχο, εκμαιεύοντας και διερευνώντας τους λόγους του ατόμου για αλλαγή μέσα σε μια ατμόσφαιρα αποδοχής και συμπόνιας (Rollnick et al., 2008).

Η συνέντευξη παρακίνησης βασίζεται σε τρία κύρια στοιχεία: το πνεύμα καλλιέργειας μιας κουλτούρας συνεργασίας και συμπόνιας, τις διαδικασίες για την προώθηση της δέσμευσης στη σχέση και την εστίαση της συζήτησης στον στόχο της αλλαγής· και τις δεξιότητες που επιτρέπουν στους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης να κατανοούν και να αντιμετωπίζουν τις πραγματικές ανησυχίες του κάθε ασθενή/φροντιστή (Gagneur, 2020).

4.2. Τι αναφέρεται στη βιβλιογραφία για το θέμα:

What is Patient-Centred Healthcare? A review of Definitions and Principles. (2005). International Alliance of Patients' Organizations. Available at <https://www.iapo.org.uk/sites/default/files/files/IAPO%20Patient-Centred%20Healthcare%20Review%202nd%20edition.pdf>

Η ενδυνάμωση των ασθενών είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της φροντίδας υγείας με επίκεντρο τον ασθενή. Μπορεί να θεωρηθεί ταυτόχρονα ως προϋπόθεση και ως αποτέλεσμα της φροντίδας υγείας με επίκεντρο τον ασθενή, ως στόχος και ως διαδικασία.

Οι πέντε αρχές της φροντίδας υγείας με επίκεντρο τον ασθενή είναι:

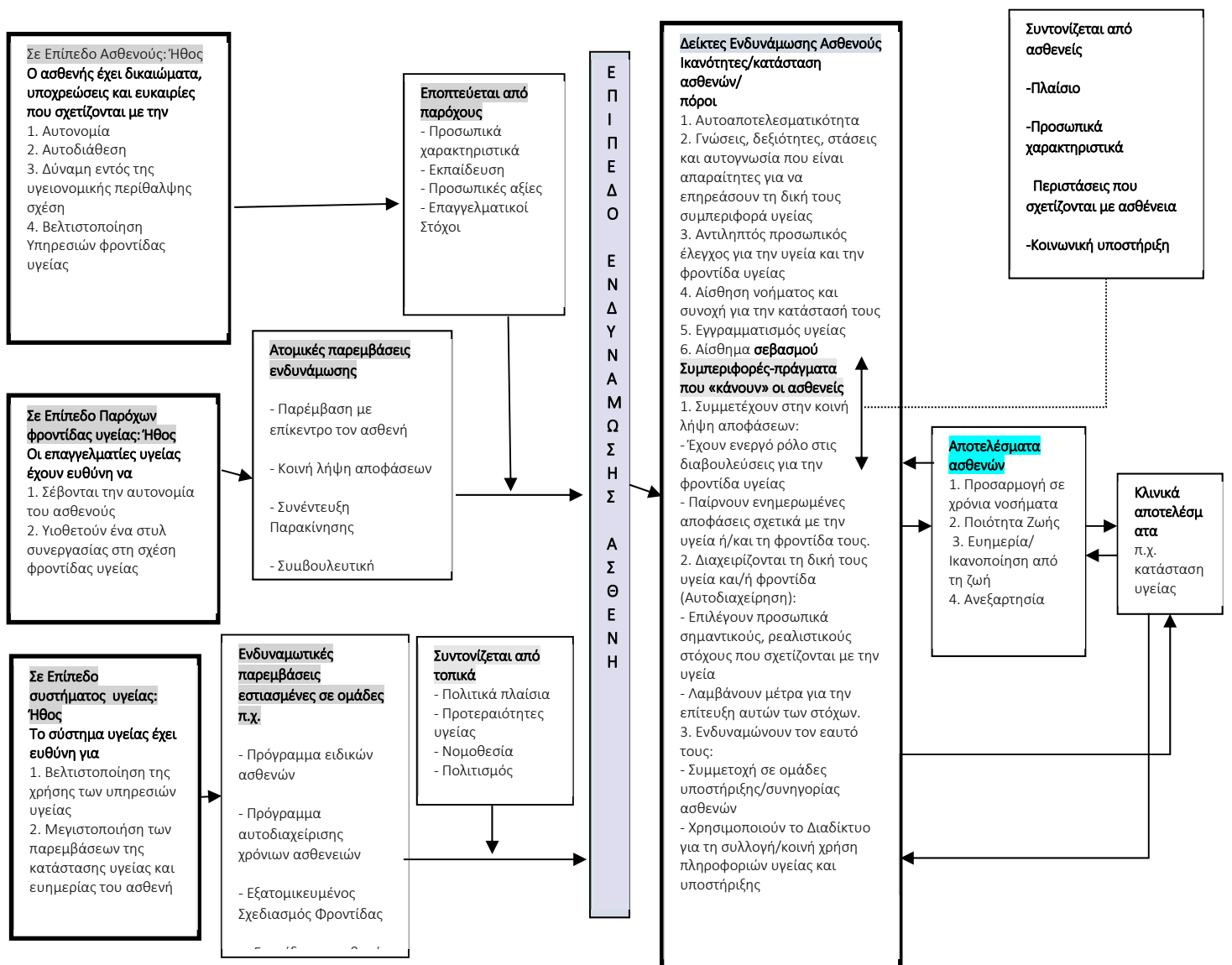
1. Σεβασμός στις μοναδικές ανάγκες, προτιμήσεις, αυτονομία των ασθενών.
2. Επιλογή της κατάλληλης θεραπευτικής επιλογής που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες των ασθενών.
3. Ενδυνάμωση και συμμετοχή των ασθενών σε αποφάσεις που αφορούν την υγεία τους.
4. Πρόσβαση σε ασφαλείς, υψηλής ποιότητας, κατάλληλες υπηρεσίες και υποστήριξη.
5. Πληροφορίες που είναι αξιόπιστες, σχετικές και κατανοητές.

Bravo, P., Edwards, A., Barr, P. J., Scholl, I., Elwyn, G., & McAllister, M. (2015). Conceptualising patient empowerment: A mixed methods study. BMC Health Services Research, 15(1), Article 1. <https://doi.org/10.1186/s12913-015-0907-z>

Η ενδυνάμωση είναι πιθανό να οδηγήσει σε βελτιωμένα κλινικά αποτελέσματα π.χ. κατάσταση υγείας αλλά και σε καλύτερα αποτελέσματα των ασθενών όπως καλύτερη προσαρμογή στην ασθένεια, καλύτερη ποιότητα ζωής και ευημερία και μεγαλύτερη ανεξαρτησία από τους παρόχους φροντίδας υγείας και τους φροντιστές

Η μελέτη αναπτύσσει έναν εννοιολογικό χάρτη της ενδυνάμωσης των ασθενών, συμπεριλαμβανομένων των συνιστωσών της ενδυνάμωσης των ασθενών και των σχέσεων με άλλες έννοιες, όπως εγγραματοσύνη υγείας, η αυτοδιαχείριση και η κοινή λήψη αποφάσεων. (Διάγραμμα 1)

Διάγραμμα 1: Εννοιολογικό μοντέλο ενδυνάμωσης ασθενών

Οι πτυχές της ενδυνάμωσης των ασθενών περιλαμβάνουν την εγγραμματοσύνη υγείας, την κοινή λήψη αποφάσεων και την αυτοδιαχείριση.

Health Literacy – part 2: evidence and case studies. (2010) World Health Communication Associates. pp. 20-22. Available at www.whcaonline.org/uploads/publications/WHCAhealthLiteracy-28.3.2010.pdf

Οι πάροχοι φροντίδας υγείας βοηθούν τους ανθρώπους να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις στάσεις και την αυτογνωσία τους και τους παρέχουν πληροφορίες για να μπορούν να κρίνουν και να λαμβάνουν σωστές αποφάσεις για τον εμβολιασμό τους.

Μπορούν να ενδυναμώσουν τους ανθρώπους παρέχοντάς τους υψηλής ποιότητας, πολύτιμες και αξιόπιστες πληροφορίες:

- Παρέχουν σαφής και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα οφέλη, την ασφάλεια, τις παρενέργειες και την αποτελεσματικότητα των εμβολίων.
- Διασφαλίζουν την απαραίτητη διαφάνεια σε ότι αφορά τη διαδικασία άδειας, έγκρισης, υποβολής συστάσεων, παρακολούθησης της ασφάλειας, διανομής, κατανομής και χορήγησης εμβολίων, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού δεδομένων.
- Προλαβαίνουν και φροντίζουν να σταματήσει η διάδοση και η βλάβες της παραπληροφόρησης.

Δείτε τα φύλλα πληροφοριών IENE 11 που περιέχουν τις απαραίτητες, αξιόπιστες και τεκμηριωμένες πληροφορίες για διάφορα ζητήματα εμβολίων και εμβολιασμών με στόχο την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων, την κατάρριψη μύθων και της διστακτικότητας εμβολιασμού, στο: <https://iene11.eu/informative-resources/>

Vaccination and trust: How concerns arise and the role of communication in mitigating crises. (2017). Available at: https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0004/329647/Vaccines-and-trust.PDF

Το έγγραφο αυτό εξετάζει πώς οι άνθρωποι λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τον εμβολιασμό, γιατί μερικοί άνθρωποι διστάζουν σχετικά με τον εμβολιασμό και τους παράγοντες που οδηγούν μια κρίση, καλύπτοντας πώς η οικοδόμηση εμπιστοσύνης, η ακρόαση και η κατανόηση των ανθρώπων, η οικοδόμηση σχέσεων, η επικοινωνία του κινδύνου και η διαμόρφωση μηνυμάτων στο κοινό μπορούν να μετριάσουν τις κρίσεις. Το φάσμα συμπεριφοράς και αποφάσεων σχετικά με τον εμβολιασμό είναι πολύ ευρύ και ποικίλλει από την πλήρη αποδοχή έως την απόρριψη όλων των εμβολίων.

Πολλοί παράγοντες επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων για τα εμβόλια, συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών, κοινωνικών και πολιτικών παραγόντων, ατομικών και ομαδικών παραγόντων και ειδικών για το εμβόλιο παραγόντων (SAGE Group on Vaccine Hesitancy, 2014).

Communicating about Vaccine Safety: Guidelines to help health workers communicate with parents, caregivers, and patients (2020). Pan American Health Organization. Retrieved 12 February 2023, from [https://iris.paho.org/bitstream/handle/10665.2/53167/9789275122822_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=](https://iris.paho.org/bitstream/handle/10665.2/53167/9789275122822_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=1)

Υπάρχουν διαφορές στην αντίληψη κινδύνου μεταξύ των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και του κοινού. Ενώ οι υγειονομικές αρχές και οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας αξιολογούν τους κινδύνους και λαμβάνουν αποφάσεις με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία, οι αξιολογήσεις και οι απαντήσεις των μεμονωμένων ατόμων βασίζονται περισσότερο σε συναισθήματα, γνωστικές προκαταλήψεις ή ευρετικές και πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κοινό (WHO, Vaccination and trust).

Είναι σημαντικό οι άνθρωποι να κατανοήσουν τους κινδύνους που συνδέονται με ασθένειες που μπορούν να προληφθούν με τα εμβόλια, να αντιληφθούν τα οφέλη και τους κινδύνους που συνδέονται με τα εμβόλια, να γνωρίζουν πού να βρουν ακριβείς, αξιόπιστες και σαφείς πληροφορίες σχετικά με αυτά.

Είναι επίσης σημαντικό να παρέχονται επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις πιθανές συνέπειες του εμβολίου, ώστε να μπορούν οι άνθρωποι να σταθμίζουν τα θετικά και τα αρνητικά αποτελέσματα.

Μερικά παραδείγματα παρεμβάσεων που στοχεύουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης για ορισμένους κινδύνους:

- παροχή καθοδήγησης σχετικά με το τι πρέπει να κάνουν για να μειώσουν τον κίνδυνο ασθενειών (π.χ. εμβολιασμός).
- παροχή πληροφοριών σχετικά με τις πιθανές παρενέργειες των συμπεριφορών που συνιστούν το εμβόλιο (π.χ. εμβολιασμός).
- Παρουσίαση προληπτικών μέτρων για να επιτρέψουν στους ανθρώπους να υιοθετήσουν προληπτικές συμπεριφορές.
- παρέχουν οδηγίες για το πώς να το κάνουν αυτό (π.χ. συμβουλευτείτε τον οικογενειακό γιατρό).

Παραδείγματα εργαλείων για την ενημέρωση των ασθενών σχετικά με τα εμβόλια, τους κινδύνους και τα οφέλη του εμβολίου, Δηλώσεις πληροφοριών εμβολίων (VISs) που παράγονται από τα Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (CDC) στο: <https://www.immunize.org/vis>

King, A., & Hoppe, R. B. (2013). "Best Practice" for Patient-Centered Communication: A Narrative Review. *Journal of Graduate Medical Education*, 5(3), 385–393. <https://doi.org/10.4300/JGME-D-13-00072.1>

Η επικοινωνία με τους ασθενείς και τις οικογένειές τους κατά τη διάρκεια ιατρικών συναντήσεων είναι σημαντική για: (1) την ενίσχυση της σχέσης, (2) τη συλλογή πληροφοριών, (3) την παροχή πληροφοριών, (4) τη λήψη αποφάσεων, (5) την ανταπόκριση στα συναισθήματα και (6) καθιστά δυνατή τη συμπεριφορά που σχετίζεται με νόσο και θεραπεία (Πίνακας 1).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Βέλτιστη πρακτική για την επικοινωνία σε ιατρικές συναντήσεις

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ	ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
Καλλιέργεια της σχέσης	<ul style="list-style-type: none"> ■ Δημιουργία αρμονικής σχέσης και σύνδεσης ■ Να εμφανίζεστε ανοιχτοί και ειλικρινείς ■ Συζητήστε για αμοιβαίους ρόλους και ευθύνες ■ Σεβαστείτε τις δηλώσεις των ασθενών, την ιδιωτικότητα, την αυτονομία ■ Συμμετέχετε στη δημιουργία σχέσεων συνεργασίας ■ Δείξτε υπευθυνότητα και ότι νοιάζεστε ■ Αναγνωρίστε και εκφράστε τη λύπη σας για λάθη 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Χαιρετίστε κατάλληλα τον ασθενή ■ Διατηρήστε οπτική επαφή, ακούστε με ενδιαφέρον ■ Χρησιμοποιήστε κατάλληλη γλώσσα ■ Ενθαρρύνετε τη συμμετοχή των ασθενών ■ Δείξτε ενδιαφέρον για τον ασθενή ως άτομο
Συλλογή πληροφοριών	<ul style="list-style-type: none"> ■ Προσπαθήστε να κατανοήσετε τις ανάγκες του ασθενούς για τη συνάντηση 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Κάντε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου ■ Επιτρέψτε στον ασθενή να ολοκληρώσει τις απαντήσεις ■ Ακούστε με ενδιαφέρον

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Εκμαιεύστε την πλήρη περιγραφή του κύριου λόγου επίσκεψης από βιολογικές και ψυχοκοινωνικές προοπτικές 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Αναδείξτε το πλήρες σύνολο των ανησυχιών του ασθενούς ■ Αναδείξτε την οπτική του ασθενούς για το πρόβλημα/την ασθένεια ■ Εξερευνήστε την πλήρη επίδραση της ασθένειας ■ Διευκρινίστε και συνοψίστε τις πληροφορίες ■ Ρωτήστε για πρόσθετες ανησυχίες
Παροχή Πληροφοριών	<ul style="list-style-type: none"> ■ Επιδιώξτε να κατανοήσετε τις ανάγκες πληροφόρησης του ασθενούς ■ Μοιραστείτε πληροφορίες ■ Να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην κατανόηση των ασθενών (γλώσσα, εγγραμματοσύνη υγείας, ακοή, αριθμητική) ■ Διευκολύνετε την κατανόηση ■ Παρέχετε πηγές πληροφοριών και βοηθήστε τον ασθενή να τις αξιολογήσει και να τις χρησιμοποιήσει 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Εξηγήστε τη φύση του προβλήματος και την προσέγγιση στη διάγνωση, τη θεραπεία ■ Δώστε απλές εξηγήσεις και οδηγίες ■ Αποφύγετε την ορολογία και την πολυπλοκότητα ■ Ενθαρρύνετε τις ερωτήσεις και ελέγξτε την κατανόηση ■ Δώστε έμφαση στα βασικά μηνύματα
Λήψη αποφάσεων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Προετοιμάστε τον ασθενή για συζήτηση και ενεργοποιήστε τη λήψη αποφάσεων ■ Περιγράψτε το σχέδιο συνεργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ενθαρρύνετε τον ασθενή να συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων ■ Περιγράψτε τις επιλογές ■ Διερευνήστε τις προτιμήσεις και την κατανόηση του ασθενούς, Επίτευξη συμφωνίας ■ Εντοπίστε και συγκεντρώστε πόρους και υποστήριξη ■ Συζητήστε τη συνέχεια και κάντε σχέδιο για απροσδόκητα αποτελέσματα
Ενεργοποίηση συμπεριφοράς που σχετίζεται με νόσο και θεραπεία	<ul style="list-style-type: none"> ■ Αξιολογήστε το ενδιαφέρον και την ικανότητα του ασθενούς για αυτοδιαχείριση ■ Παρέχετε συμβουλές (ανάγκες πληροφοριών, δεξιότητες αντιμετώπισης, στρατηγικές επιτυχίας) ■ Συμφωνήστε για τα επόμενα βήματα ■ Βοηθήστε τον ασθενή να βελτιστοποιήσει την αυτονομία και την αυτοδιαχείριση του προβλήματός του ■ Κανονίστε για την απαραίτητη υποστήριξη ■ Συνηγορείτε και βοηθήστε τον ασθενή με το σύστημα υγείας 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Αξιολογήστε την ετοιμότητα του ασθενούς να αλλάξει συμπεριφορές υγείας ■ Ανακαλύψτε τους στόχους, τις ιδέες και τις αποφάσεις του ασθενούς
Ανταπόκριση σε συναισθήματα	<ul style="list-style-type: none"> ■ Διευκολύνετε την έκφραση των συναισθηματικών συνεπειών της ασθένειας από τον ασθενή 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Αναγνωρίστε και διερευνήστε τα συναισθήματα ■ Εκφράστε ενσυναίσθηση, συμπόνια και επιβεβαίωση ■ Παρέχετε βοήθεια στην αντιμετώπιση των συναισθημάτων ■ Αξιολογήστε την ψυχολογική δυσφορία
<p><i>*Modified using Makoul, Levinson et al, Epstein and Street," McCormack et al," and Smith et al"</i></p>		

Η συνέντευξη παρακίνησης είναι ένα ισχυρό εργαλείο που βοηθά τους ανθρώπους να διαχειριστούν τα ανάμεικτα συναισθήματα τους και επηρεάζει την προθυμία τους να σκεφτούν το ενδεχόμενο εμβολιασμού.

Danchin, M., & Nolan, T. (2014). A positive approach to parents with concerns about vaccination for the family physician. *Australian Family Physician*, 43(10), 690–694. Available from <https://www.racgp.org.au/afp/2014/october/a-positive-approach-to-parents-with-concerns-about-vaccination-for-the-family-physician>

Αυτό το άρθρο παρουσιάζει στρατηγικές επικοινωνίας για όλους τους τύπους γονέων που διστάζουν να εμβολιάσουν χρησιμοποιώντας τις αρχές της παρακινήτικης συνέντευξης, καθοδηγώντας τους ασθενείς αντί να τους κατευθύνουν και εστιάζοντας στην ανάπτυξη μιας σχέσης ενσυναίσθησης. Αυτή η σεβαστή, μη επικριτική προσέγγιση, η οποία υποστηρίζεται από ενημερωτικά δελτία, εικονογραφική αναπαράσταση του κινδύνου στοχεύει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των παρόχων εμβολίων και των ασθενών τους. Η παρέμβαση έχει δύο διαφορετικές προσεγγίσεις επικοινωνίας για διαφορετικούς τύπους γονέων που είναι διστακτικοί στον εμβολιασμό.

Για γονείς που είναι διστακτικοί ή καθυστερούν τον εμβολιασμό:

- Αφιερώστε αρκετό χρόνο με το παιδί/τους γονείς.
- Ζητήστε άδεια για να συζητήσετε ανησυχίες.
- Ζητήστε να σας πουν τις ανησυχίες τους και προσπαθήστε να τις αντιμετωπίσετε.
- Αποδεχτείτε τις ανησυχίες και προσπαθήστε να μην τις ελαχιστοποιήσετε ή να τις απορρίψετε.
- Χρησιμοποιήστε ένα στυλ καθοδήγησης.
- Συζητήστε τους κινδύνους ασθενειών και εμβολίων, καθώς και τα οφέλη του εμβολίου.
- Επικοινωνήστε τους κινδύνους με λέξεις και αριθμούς ή ακόμα και απλά γραφικά.
- Υποστήριξη συζητήσεων με πηγές με δυνατότητα λήψης.
- Αποφύγετε τις πολύ λεπτομερείς επιστημονικές πληροφορίες.
- Προσφέρετε ένα άλλο ραντεβού εάν χρειάζεται ή παρακολούθηση σε ειδική κλινική εμβολιασμού.

Για τους αρνητές γονείς:

- Ζητήστε άδεια για να συζητήσετε την άρνηση.
- Επιδιώξτε να κρατήσετε τη συζήτηση σύντομη αλλά αφήνοντας την πόρτα ανοιχτή.
- Σημειώστε τη σημασία των εμβολίων και την εμπιστοσύνη.
- Μην απορρίπτετε ανησυχίες, αναγνωρίστε τις.
- Μην μεγαλοποιείτε την ασφάλεια των εμβολίων.
- Η αμφισβήτηση σταθερών φιλοσοφικών, θρησκευτικών ή επιστημονικών πεποιθήσεων δεν είναι χρήσιμη.
- Αποφύγετε την έκδηλη αντιπαράθεση και το επιστημονικό πινγκ πονγκ.
- Παρέχετε συνδέσμους σε πηγές, εάν θέλουν.
- Εξερευνήστε τη δεκτικότητα σε ένα προσαρμοσμένο πρόγραμμα για να τους παρακινήσετε και εξηγήστε τους κινδύνους.
- Προσφέρετε ένα άλλο ραντεβού όταν θα είναι έτοιμοι ή επίσκεψη σε μια εξειδικευμένη κλινική εμβολιασμού.

Gagneur, A. (2020). Motivational interviewing: A powerful tool to address vaccine hesitancy. *Canada Communicable Disease Report*, 46(4), 93–97. <https://doi.org/10.14745/ccdr.v46i04a06>

Το άρθρο παρουσιάζει μερικές βέλτιστες πρακτικές για παρακινήτικες συνεντεύξεις. Οι παρακινήτικες δεξιότητες συνέντευξης περιλαμβάνουν την υποβολή ερωτήσεων ανοιχτού τύπου, τη χρήση στοχαστικής ακρόασης και την επιβεβαίωση και επανάληψη δηλώσεων στον ερωτώμενο.

Δεξιότητες	Στόχοι	Παραδείγματα
Ανοιχτού τύπου ερωτήσεις	Για να προκαλέσετε τις απαντήσεις και να αποφευχθούν αμφιβολίες	Ανοιχτού τύπου ερωτήσεις : («Τι έχετε καταλάβει;»/ «Τί νομίζετε;») Κλειστού τύπου ερωτήσεις: («Έχετε καταλάβει;»/ «Νομίζετε ότι είναι σημαντικό;»)
Επιβεβαίωση	Να ενθαρρύνει το άτομο και να αναδεικνύει τα δυνατά του σημεία	«Η υγεία και η ασφάλεια των παιδιών σας είναι σημαντικές για εσάς». «Έχετε ήδη πολλές γνώσεις».
Αναστοχαστική ακρόαση/περιλήψεις	Για να επιτραπεί στο άτομο να προσθέσει λεπτομέρειες και να διορθώσει αυτό που μόλις είπε Απλός προβληματισμός: τι λέει το άτομο Σύνθετος προβληματισμός: τι εννοεί το άτομο	«Έχετε διαβάσει άρθρα σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ εμβολίων και διαταραχών όπως ο αυτισμός». «Αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία για εσάς είναι να είναι το παιδί σας όσο πιο υγιές γίνεται».
Απόσπαση-διάχυση-Απόσπαση	Πώς να δώσετε πληροφορίες/συμβουλές: ΑΠΟΣΠΑΣΤΕ= ρωτήστε τι γνωρίζει ο γονέας/φροντιστής και ζητήστε την άδεια να συμπληρώσετε τις γνώσεις του	"Τι γνωρίζεις για ...?" «Αν συμφωνείτε, θα μπορούσα να ολοκληρώσω...» «Έχουν νόημα αυτές οι νέες πληροφορίες;»

5. ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δραστηριότητα 1: Συνέντευξη Παρακίνησης (διάρκεια 20 λεπτά)

1. Παρακολουθήστε το Βίντεο [Health Workers Can Build COVID-19 Vaccine Trust through Motivational Interviewing](#) (2'28").
2. Σκεφτείτε μια συζήτηση των 1-5 λεπτών με ένα/μία ασθενή που είναι διστακτικός/η να κάνει εμβόλιο και σχεδιάστε τη δομή της συνέντευξης (3-5 ερωτήσεις) με στόχο την ενθάρρυνση του/της για να εμβολιαστεί.
3. Μοιραστείτε τη δομή της συνέντευξης με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες και σχολιάστε τις δικές τους συνεντεύξεις.

* Μπορείτε να μάθετε περισσότερες πληροφορίες για την συνέντευξη παρακίνησης στο <https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/hcp/engaging-patients.html>

Πηγές που θα χρησιμοποιηθούν για τις μαθησιακές δραστηριότητες της ενότητας:

Αρ.	Τίτλος και περιγραφή	Είδος	Γλώσσα	Δραστηριότητες μάθησης, εκπαίδευσης, και αξιολόγησης	Σύνδεσμος
1.	Οι εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας μπορούν να οικοδομήσουν εμπιστοσύνη στο εμβόλιο COVID-19 μέσω της συνέντευξης παρακίνησης- Μέρος 1	Βίντεο 2'27''	Αγγλικά*	Ατομική μάθηση Αναστοχασμός	https://www.youtube.com/watch?v=4s-dClC-eBA
2.	Συνέντευξη παρακίνησης: Ένα ισχυρό εργαλείο για την αντιμετώπιση της διστακτικότητας εμβολιασμού, σελ	ιστοσελ ίδα	Αγγλικά	Ατομική Μάθηση	https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/hcp/engaging-patients.html

* Οι υπότιτλοι δημιουργούνται αυτόματα σε όλες τις γλώσσες

6. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συμπληρώστε τα κενά – Αυτοαξιολόγηση (Διάρκεια 5 λεπτά)

Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις από τη λίστα. Εάν χρειάζετε, μπορείτε να ξαναδιαβάσετε το Εργαλείο 4.2 **Ενδυνάμωση** στο <https://iene11.eu/learning-tools/>.

1. Η ενδυνάμωση του ασθενή περιλαμβάνει ....., κοινή λήψη αποφάσεων και αυτοδιαχείριση.
2. Η ενδυνάμωση των ατόμων για εμβολιασμό τους βοηθά να αναλάβουν ..... για τις αποφάσεις που σχετίζονται με τον εμβολιασμό.
3. Για να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη προς τα εμβόλια οι πάροχοι φροντίδας υγείας πρέπει να δίνουν πληροφορίες για τα ..... που σχετίζονται με τα εμβόλια.
4. Η επικοινωνία με τους ασθενείς και τις οικογένειές τους κατά τη διάρκεια ιατρικών συναντήσεων είναι σημαντική για την ενίσχυση της σχέσης, τη συλλογή πληροφοριών, την παροχή πληροφοριών και τη .....
5. Ο στόχος της συνέντευξης παρακίνησης είναι να δώσει κίνητρα στα άτομα για ..... του εμβολίου.

(εγγραμματοσύνη υγείας, ευθύνη, οφέλη και τους κινδύνους, λήψη αποφάσεων, αποδοχή)

7. ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Bravo, P., Edwards, A., Barr, P. J., Scholl, I., Elwyn, G., & McAllister, M. (2015). Conceptualising patient empowerment: A mixed methods study. *BMC Health Services Research*, 15(1), Article 1. <https://doi.org/10.1186/s12913-015-0907-z>
- Communicating about Vaccine Safety: Guidelines to help health workers communicate with parents, caregivers, and patients* (2020). Pan American Health Organization. Retrieved 12 February 2023, from https://iris.paho.org/bitstream/handle/10665.2/53167/9789275122822_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=
- Danchin, M., & Nolan, T. (2014). A positive approach to parents with concerns about vaccination for the family physician. *Australian Family Physician*, 43(10), 690–694.
- Declaration of Alma-Ata*. (1978). Retrieved 12 February 2023, from <https://www.who.int/teams/social-determinants-of-health/declaration-of-alma-ata>
- Empowering Patients in the Management of Chronic Diseases (EMPATHiE)*. (2013-2014). CPME.Eu. Retrieved 12 February 2023, from https://www.eu-patient.eu/contentassets/543c15ed8f8c40f692030a0a0d51b8e2/empathie_frep_en.pdf
- Gagneur, A. (2020). Motivational interviewing: A powerful tool to address vaccine hesitancy. *Canada Communicable Disease Report*, 46(4), 93–97. <https://doi.org/10.14745/ccdr.v46i04a06>
- Health Literacy – part 2: evidence and case studies*. (2010) World Health Communication Associates. pp. 20-22. Available at www.whcaonline.org/uploads/publications/WHCAhealthLiteracy-28.3.2010.pdf
- IENE11 Project*. (2022). Retrieved 12 February 2023, from <https://iene11.eu/project/>
- Info Sheets*. (2022). Retrieved 12 February 2023, from <https://iene11.eu/informative-resources/>
- King, A., & Hoppe, R. B. (2013). “Best Practice” for Patient-Centered Communication: A Narrative Review. *Journal of Graduate Medical Education*, 5(3), 385–393. <https://doi.org/10.4300/JGME-D-13-00072.1>
- Report of the SAGE Working Group on Vaccine Hesitancy*. (2014). Available at https://www.who.int/immunization/sage/meetings/2014/october/1_Report_WORKING_GROUP_vaccine_hesitancy_final.pdf
- Toolkit for Patient Organisations on Patient Empowerment*. (2017). Retrieved 12 February 2023, from <https://www.eu-patient.eu/globalassets/library/publications/patient-empowerment--toolkit.pdf>
- Vaccination and trust: How concerns arise and the role of communication in mitigating crises*. (2017). Available at: https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0004/329647/Vaccines-and-trust.PDF
- Value+ Handbook*. (2013). European Patients Forum. Retrieved 12 February 2023, from https://www.eu-patient.eu/globalassets/projects/valueplus/doc_epf_handbook.pdf
- What is Patient-Centred Healthcare? A review of Definitions and Principles*. (2005). International Alliance of Patients’ Organizations. Available at <https://www.iapo.org.uk/sites/default/files/files/IAPO%20Patient-Centred%20Healthcare%20Review%202nd%20edition.pdf>